

OBČINA
ŠENTJERNEJ

oznaka dokumenta:	28203/26
-------------------	----------

**OBČINSKI UKREPI
ZAŠČITE IN REŠEVANJA
OB MNOŽIČNI NESREČI NA AVTOCESTI
ZA OBČINO ŠENTJERNEJ**

Verzija: 1.0

V veljavi od: 2026

Datum: 22.05.2026

POTEK IZDELAVE OBČINSKIH UKREPOV ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB MNOŽIČNI NESREČI NA AVTOCESTI:

UKREPI– POSTOPEK	ORGAN	DATUM	PODPIS ODGOVORNE OSEBE
<i>IZDELAL</i>	LERO LEŠNJAK d.o.o.	2026	Podpis: Anja LEŠNJAK
<i>PREGLEDAL</i>	Občinska uprava Občine Šentjernej SOU ODBK	2026	Direktor občinske uprave: Nataša Šterk Skrbnik ukrepov: Klara GOLIC
<i>ODOBRIL</i> (16. člen Uredbe*)	SOU ODBK Štab CZ Občine Šentjernej	2026	Skrbnik ukrepov: Klara GOLIC Poveljnik CZ občine Boštjan KOŠIR
<i>SPREJEL</i>	Občina Šentjernej	2026	Župan: Jože SIMONČIČ

POSTOPEK JAVNE PREDSTAVITVE OBČINSKIH UKREPOV ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB MNOŽIČNI NESREČI NA AVTOCESTI:

UKREPI– POSTOPEK	ORGAN	DATUM	PODPIS ODGOVORNE OSEBE
<i>STROKOVNA PREDSTAVITEV</i> (13. člen Uredbe)*	Občina Šentjernej	2026	Direktor občinske uprave: Nataša ŠTERK
<i>JAVNA PREDSTAVITEV UKREPOV</i> (17. člen Uredbe)*	Občina Šentjernej	.....2026 do _____	Direktor občinske uprave: Nataša Šterk

Občinski ukrepi zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti so izdelani v dveh (2) primerkih (št.evidence od 01 do 02).

Občinski ukrepi zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti se hranijo:

1. Občina Šentjernej, Skrbnik načrtov ZiR na občinski upravi št. ev. 01
2. Poveljnik CZ Občine Šentjernej (ŠCZO) št. ev. 02

Izvelek iz Občinskih ukrepov zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti (brez prilog) je objavljen na spletni strani: <https://www.sentjernejsi>, takoj po sprejetju s strani župana.

*Uredba o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19)

P- 100 Evidenčni list o vzdrževanju in razdelitvi načrta zaščite in reševanja

D 04 – Navodilo za vzdrževanje in razdelitev ukrepov zaščite in reševanja

VSEBINA:

	stran
1. MNOŽIČNA NESREČA NA AVTOCESTI.....	4
1.1. Uvod.....	4
1.2. Značilnosti prometnih nesreč na avtocesti	5
1.3. Verjetnost nastanka verižne nesreče	6
1.4. Namen in cilj občinskih ukrepov zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti za Občino Šentjernej.....	6
1.5. Sklepne ugotovitve.....	6
1.5.1. Uporaba načrta	7
2. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE OBČINSKIH UKREPOV ZAŠČITE IN REŠEVANJA.....	9
2.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti	9
2.2. Materialno – tehnična sredstva za izvajanje ukrepov.....	10
2.3. Predvidena finančna sredstva za izvajanje ukrepov	10
3. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	11
3.1. Opazovanje nevarnosti	11
3.2. Obveščanje izvajalcev nalog ZRP.....	11
3.3. Obveščanje javnosti	12
3.4. Alarmiranje	13
4. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV.....	14
4.1. Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb	14
4.2. Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč	14
4.3. Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	15
4.4. Občinski logistični center	15
5. UPORABA ZVEZ OB INTERVENCIJI	17
5.1. Organizacija zvez.....	17
6. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	18
6.1. Ukrepi zaščite in reševanja.....	18
6.2. Naloge zaščite reševanja in pomoči	21
7. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	25
7.1. Razlaga pojmov	25
7.2. Razlaga okrajšav	26
8. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV.....	27
8.1. Seznam prilog.....	27
8.1.1. Skupne priloge	27
8.1.2. Posebne priloge	27
8.2. Seznam dodatkov.....	28
8.2.1. Skupni dodatki	28
 Slika 1 Prometne povezave na območju Občine Šentjernej (vir: PISO-ceste).....	 7
Slika 2: Avtocestna infrastruktura	8

1. MNOŽIČNA NESREČA NA AVTOCESTI

1.1. Uvod

Sistem **zaščite in reševanja** je organiziran predvsem za *varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami* in je eden podsystemov sistema nacionalne varnosti. Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami je organizirano, kot enoten in celovit sistem v državi. Vse reševalne službe in druge namensko organizirane sile za zaščito, reševanje in pomoč se povezujejo v organizacijsko in funkcionalno enoten sistem. Težišče delovanja je na lokalni skupnosti, kjer občina ureja in izvaja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter organizira in vodi zaščito, reševanje in pomoč na svojem območju.

Izdelavo "**Občinskih ukrepov zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti**" predpisuje *Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami* (Ur. list RS, št. 51/06-UPB1 in 97/10, 21/18 – ZNOrg, 117/22 in 57/25), ki mora temeljiti na ocenah ogroženosti in drugih strokovnih podlagah.

Občinski ukrepi zaščite in reševanja so izdelani na osnovi *Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja* (Ur. list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19), *Ocene ogroženosti ob množičnih nesrečah na avtocesti* na Dolenjskem, Verzija 2.0, *Regijskega načrta zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti na območju dolenjske regije, Verzija 1.1.* in *Občinske ocene ogroženosti ob množični nesreči na avtocesti št. 280223/20.*

Načrtovanje določa tudi *Zakon o javnih cestah* (Ur. list RS, št. 33/06-UPB, 45/08, 57/08-ZLDUVCP, 69/08-ZCestV, 42/09, 109/09, 109/10-ZCes-1 in 24/15-ZCestn), *Zakon o varnosti cestnega prometa* (ur. list RS, št. 83/04,35/05-zvcp-1a,67/05-odl.us,69/05-zvcp-1b,76/05-zdcopmd,108/05-zvcp-1c,70/06-ziks-1b,105/06-zvcp-1d,139/06-zored in 37/08-zvcp-1e), *Zakon o prevozu nevarnega blaga* (ur. list RS, št. 33/06-upb,41/09,97/10 in 56/15), *Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči* (Ur. list RS, št. 81/15, 93/15 – popr. in 32/25 – ZZDej-N), *Uredba o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč* (Uradni list RS, št. 78/25).

Z varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami se ukvarjajo državni organi, občine, strokovne in znanstvenoraziskovalne organizacije, javne reševalne službe, človekoljubne in druge nevladne organizacije, posamezniki. Njihov skupni cilj pa je preprečiti nesreče ali vsaj ublažiti njihove posledice.

Zakonodaja zagotavlja, da se vse oblike zaščite, reševanja in pomoči izvajajo v skladu z načeli mednarodnega humanitarnega prava in mednarodnega prava o varstvu ljudi, živali, kulturne dediščine in okolja pred škodljivimi vplivi naravnih in civilizacijskih nesreč ter v skladu s sprejetimi mednarodnimi obveznostmi, da so vse te dejavnosti humanitarne in nevojaške narave ter da se zmogljivosti za zaščito, reševanje in pomoč, ki so na voljo lahko uporabijo tudi v mednarodnih humanitarnih akcijah in pri uresničevanju drugih oblik humanitarnega poslanstva.

Po podatkih Direkcije Republike Slovenije za ceste je bilo v letu 2023 po avtocestah in hitrih cestah prevoženih približno 8,3 milijarde vozniških kilometrov, kar predstavlja okoli 39 % vseh vozniških kilometrov na slovenskem cestnem omrežju. V preliminarinih podatkih za leto 2024 je ta številka narasla na 8,6 milijarde vozniških kilometrov, kar prav tako znaša približno 39 % celotnega prometa. To kaže, da kljub temu, da avtoceste in hitre ceste predstavljajo le majhen delež dolžine cestnega omrežja, še vedno prenašajo znaten del prometa, kar potrjuje njihovo ključno vlogo v prometni infrastrukturi Slovenije.

Glede na podatke o povprečnem dnevnem prometu na avtocestah in hitrih cestah iz neuradnih ocen DARS-a je povprečni dnevni promet na celotnem omrežju teh cest okoli 35 000–65 000 vozil na dan (v letu 2009 pa okoli 28.547 vozil), pri čemer se promet po posameznih odsekih razlikuje in je na nekaterih najprometnejših odsekih lahko še višji.

Delež prometnih nesreč na avtocestah glede na celotno državno cestno omrežje znaša 11 %. Ob upoštevanju prometa ter vseh prometnih nesreč so slovenske avtoceste v povprečju mnogo varnejše od ostalih slovenskih cest.

Najpogostejši dejavniki prometnih nesreč na slovenskih avtocestah so neprilagojena hitrost nepravilna stran, smer vožnje in neustrezna varnostna razdalja. Navedeni dejavniki so bili prisotni v 63 % vseh prometnih nesreč.

Policisti vse pogostejše ugotavljajo tudi druge kršitve, kot so ne nakazovanje spremembe smeri vožnje, vožnja po prehitevalnem pasu, ko voznik ne prehiteva, uporaba mobilnega telefona, pojavljajo pa se tudi primeri obračanja v predoru in vožnje v nasprotno smer.

Poleg človeških žrtev, ki so daleč najhujše posledice, nastajajo velike materialne škode tako na vozilih, cestnih telesih in objektih, kot posledica prometnih nesreč pa ostajajo številni invalidi z lažjimi ali težjimi poškodbami. Za popravila, škode, kazni, bolečine in še marsikaj, kar izhaja iz naslova prometnih nesreč, se letno porabi cca 0,721 milijarde evrov, kar predstavlja okoli 1,08 BDP, kar ne vključuje statistične vrednosti življenja (v primerjavi z l. 2009, ko je bilo 100 milijonov €). Vsi smo dnevno udeleženci v prometu: pa smo vedno dovolj pozorni in pazljivi!?

Statistike kažejo, da se prometna varnost na naših cestah dolgoročno izboljšuje, saj število smrtnih žrtev počasi upada, čeprav se po drugi strani večja število vozil, predvsem osebnih avtomobilov, na vseh cestah v državi.

Vzroki za nastanek nesreče na avtocesti so:

- človeški faktor,
- malomarnost,
- tehnološke napake strojev in opreme,
- vremenski pogoji (veter, poledica, megla, toča, sneg),
- predmeti na cesti, ki so lahko posledica slabo pritrjenega tovora na vozilih, delov drugih vozil, lahko tudi predmeti, katere je na cesto zanesel močan veter,
- prestrašene živali na cesti, ki na cesto največkrat zaidejo preko priključkov na avtocesto,
- neznani oziroma ostali vzroki.

Najpogostejše se dogodijo:

- izredni dogodki in prometne nesreče. Lahko se zgodi, da je potrebno popolno zaprtje odseka avtoceste ali pa popolno (obojestransko) zaprtje avtoceste. V takih primerih je promet speljan na vzporedne, državne ceste,
- poškodbe udeležencev v prometu, smrtne žrtve na avtocesti so manj pogoste,
- prestrašene živali se pojavljajo večinoma v pomladanskem času, ko se parijo in lahko povzročijo hujše prometne nesreče.

1.2. Značilnosti prometnih nesreč na avtocesti

Prometna nesreča je nesreča v javni cesti in nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, v kateri je bilo udeleženo vsaj eno premikajoče se vozilo in je v njej najmanj ena oseba umrla ali je bila telesno poškodovana ali je nastala materialna škoda. Prometne nesreče se glede na posledice delijo na štiri kategorije:

1. **prometna nesreča I. kategorije** – prometna nesreča, pri kateri je nastala samo materialna škoda;
2. **prometna nesreča II. kategorije** - so nesreče, pri kateri je najmanj ena oseba lahko telesno poškodovana;
3. **prometna nesreča III. kategorije** - prometna nesreča, pri kateri je najmanj ena oseba hudo telesno poškodovana;
4. **prometna nesreča IV. kategorije** - prometna nesreča, pri kateri je kdo umrl ali je zaradi posledic nesreče umrl v 30 dneh po nesreči.

Množična nesreča na avtocesti je, kadar je v nesreči umrlo ali je težje telesno poškodovanih več kot 10 oseb. Množična nesreča na cesti je tudi, če je v nesreči udeleženo eno ali več tovornih vozil, ki prevažajo nevarno snov in je ob nesreči prišlo do eksplozije ali uhajanja nevarne snovi v okolje, ki ima škodljive učinke na ljudi in širše okolje.

/

1.3. Verjetnost nastanka verižne nesreče

- So različne, od posledic pri manjši nesreči z lažjimi poškodbami in manjšo materialno škodo pa do katastrofalnih posledic pri najhujši možni nesreči z nevarno snovjo.
- Prometni nesreči lahko sledi iztekanje nevarnih snovi v okolje, v hujših primerih pa se lahko razvije v požar in eksplozijo. Pri nesreči z nevarno snovjo obstaja tudi možnost ogrožanja ljudi in živali v bližini nesreče. Iztekanje nevarnih snovi v podtalnico in vodotoke ni možno, ker ima avtocesta urejeno zbiranje meteorne vode.
- Pri nastanku požara se posledice predvidevajo na vozilih in gradbenih objektih. Obstaja možnost širjenja požara v naravno okolje – gozd.
- Ogroženost predorov in drugih objektov na avtocestah pred naravni nesrečami je zelo mala. Vsi objekti so grajeni potresno varno, poplave in plazovi pa prav tako ne ogrožajo trase.

1.4. Namen in cilj občinskih ukrepov zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti za Občino Šentjernej

Občinske ukrepe zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti se izdelata z namenom, da se na podlagi predhodno izdelane ocene ogroženosti (za obravnavano nesrečo) določijo rešitve za:

- sile, sredstva in viri za izvajanje ukrepov
- opazovanje, obveščanje in alarmiranje
- aktiviranje sil in sredstev
- uporaba zvez ob intervenciji,
- ukrepe in naloge ZRP

Občinski ukrepi zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti določajo pristojnosti in naloge izvajalcev načrta pri zagotavljanju zaščite, reševanja in pomoči.

Občinski ukrepi zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti je tudi osnova za opredelitev oziroma postavitve operativnih enot in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč, ki v sistemu zaščite in reševanja prevzemajo poleg varstva pred nesrečami tudi druge naloge zaščite in reševanja.

P – 101 Ocena ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami Občine Šentjernej
---

1.5. Sklepne ugotovitve

DARS, d.d. je po Zakonu o družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji (ZDARS-1, Ur.l.št.97/10,40/12-ZUJF in 85/25) odgovoren za upravljanje in vzdrževanje avtocest. Na podlagi Zakona o javnih cestah je DARS, d.d. odgovoren za določene naloge in odgovornosti, med drugim tudi za nadzor stanja, prometno ureditev in izvajanja naloge rednega vzdrževanja avtocest. Podrobneje so razmerja opredeljena v koncesijski pogodbi o upravljanju in vzdrževanju avtocest, ki jo ima DARS, d.d. sklenjeno z Republiko Slovenijo, kjer je določeno tudi omrežje javnih cest, ki so v pristojnosti DARS, d.d..

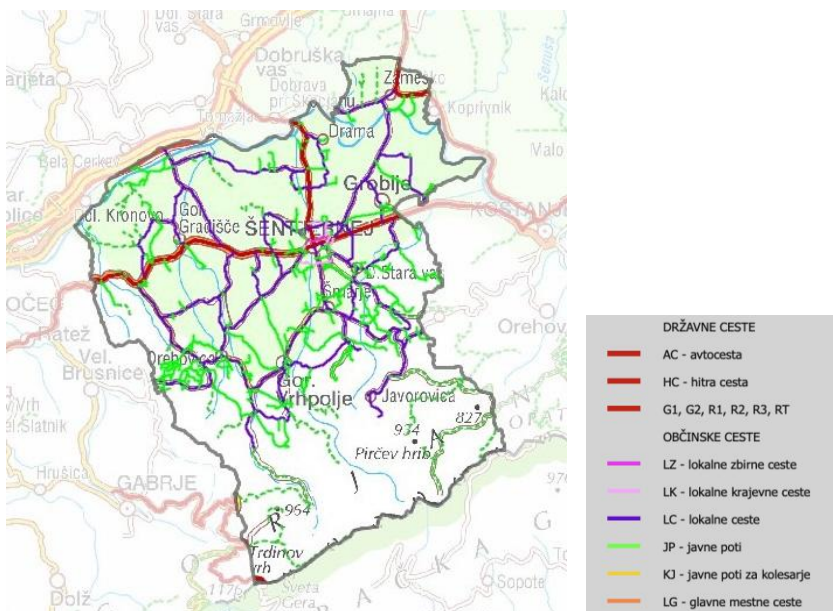
Občina Šentjernej leži v jugovzhodni Sloveniji, v neposredni bližini meje s Hrvaško. Z omrežjem državnih in lokalnih cest je dobro prometno povezana s sosednjimi občinami in naselji ter tudi z ostalimi območji Republike Slovenije in sosednjimi državami. Neposredno skozi občino Šentjernej ne poteka nobena avtocesta, vendar avtocesta A2 (Ljubljana–Obrežje) poteka tik ob njenem severnem robu, po ozemlju sosednje Občine Škocjan, kar omogoča zelo dobre prometne povezave z Ljubljano, Zagrebom ter drugimi deli Slovenije in srednje Evrope. Najbližja avtocestna priključka za območje občine Šentjernej sta Smednik in Dobruška vas.

Celotno cestno omrežje omogoča relativno dobro dostopnost po celotnem terenu in omogoča izvedbe obvozov v primeru potreb ob naravnih in drugih nesrečah zaradi izvajanja zaščite in reševanja.

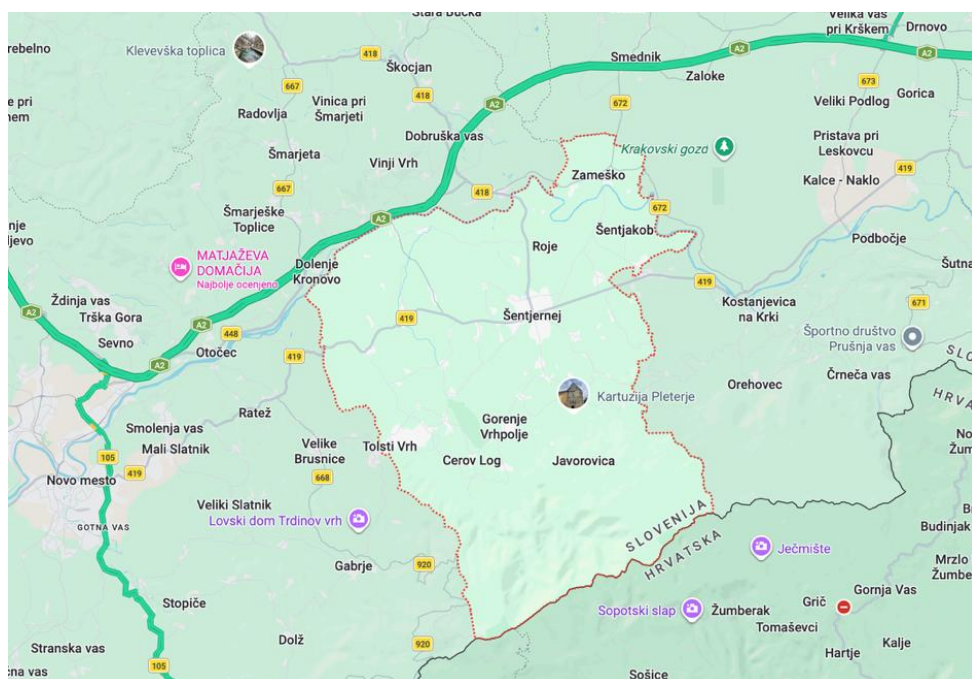
Na vseh cestnih prometnicah obstaja možnost nastanka prometnih nesreč, tudi z večjim številom udeležencev, kar lahko pomeni povečano tveganje za človeške žrtve in večjo materialno škodo.

1.5.1. Uporaba načrta

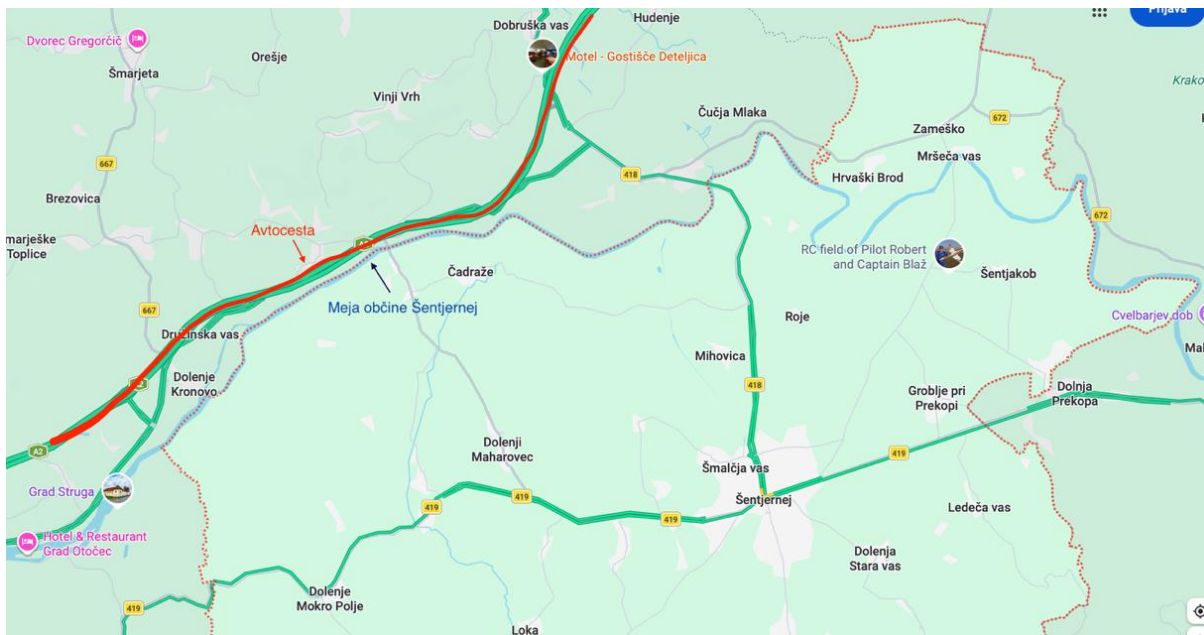
Dokument *Občinski ukrepi ZiR ob množični nesreči na avtocesti za Občino Šentjernej* je izdelan za primer prometne nesreče na avtocesti A2, pri kateri bi bilo udeleženo vozilo, ki prevažata nevarne snovi, ter bi prišlo do nenadzorovanega širjenja nevarnih snovi v okolje, zaradi česar bi bili ogroženi ljudje, živali, premoženje in okolje.

Slika 1 Prometne povezave na območju Občine Šentjernej (vir: PISO-ceste)

Slika 2: Avtocestna infrastruktura

2. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE OBČINSKIH UKREPOV ZAŠČITE IN REŠEVANJA

2.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti

Občinski organi:

- Župan
- Občinska uprava

P-15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

Organi civilne zaščite občine:

- Poveljnik štaba CZ občine
- Namestnik poveljnika štaba CZ občine
- Štab Civilne zaščite občine

P – 01 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite

Enote in službe Civilne zaščite občine

- Tehnično reševalna enota (ekipa za tehnično reševanje in ekipa za iskanje zasutih v ruševinah)
- Ekipa za prvo pomoč
- Služba za podporo (ekipa za oskrbo)

P – 04 Podatki o organih, službah in enotah CZ

Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč v občini

- Gasilsko reševalni center Novo mesto
- JP EDŠ d.o.o. Šentjernej
- Zdravstvena postaja Šentjernej - oskrba poškodovancev
- Splošna bolnišnica Novo mesto
- Komunala Novo mesto d.o.o. – sanacija terena, prevoz in oskrba s pitno vodo
- Elektro Ljubljana d.d., DE Novo mesto, nadzorništvo Šentjernej - nujni odklopi in priklopi električne energije
- Policijska postaja Šentjernej - varovanje življenj, osebne varnosti in premoženje ljudi na prizadetem območju, urejanje prometa v skladu z določenim prometnim režimom, vzdrževanje javnega reda, v skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške
- Javni zavod RS za varstvo kulturne dediščine, Območna enota Novo mesto
- Skupna občinska uprava občin Dolenjske in Bele krajine (SOU ODBK) – pomoč pri administrativnih nalogah, redarska služba – urejanje prometa

P – 07 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito, reševanje in pomoč

P – 29 Pregled veterinarskih organizacij

Gasilske enote, ki opravljajo javno gasilsko službo:

- PGD Šentjernej, 32 operativnih gasilcev, III. kategorija,
- PGD Orehovica, 23 operativnih gasilcev, II. kategorija,
- PGD Mokro Polje, 23 operativnih gasilcev, II. kategorija,
- PGD Maharovec, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Gorenje Vrhpolje, 23 operativnih gasilcev, II. kategorija,
- PGD Cerov Log, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Stara vas – Loka, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Ostrog, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Groblje, 12 operativnih gasilcev, I. kategorija,
- PGD Dolenja Stara vas, 6 operativnih gasilcev, I.a kategorija.

Naloge prostovoljnih gasilskih društev v Občini Šentjernej

- pomoč pri gašenju večjih požarov, na območju kjer se društvo nahaja
- gašenje in omejevanje širjenja manjših požarov
- reševanje ob elementarni nesreči (poplave, plazovi, potresi, visok sneg,...)
- reševanje na vodi (ljudi in živali)
- reševanje ob nesreči z nevarno snovjo
- tehnična pomoč ob nezgodah
- izvajanje dekontaminacije na nadzornih točkah.

P – 11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
--

Občinski pogodbeni izvajalci:

- Pogodbeni izvajalci z gradbeno mehanizacijo - odstranjevanje in razčiščevanje ruševin, druge oblike gradbeno tehničnega reševanja,
- JP EDŠ, d.o.o. Šentjernej, Trubarjeva cesta 5, Šentjernej – odstranjevanje in razčiščevanje ruševin in zemeljskih plazov, druge oblike gradbeno tehničnega reševanja

P-10 Pregled gradbenih organizacij

Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij

- Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Novo mesto,
- Krajevna organizacija Rdečega križa Šentjernej in Orehovica.

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
--

2.2. Materialno – tehnična sredstva za izvajanje ukrepov

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru množične nesreče na avtocesti se uporabijo obstoječa sredstva, ki jih občina zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktiviranju opreme in sredstev CZ odloča Poveljnik CZ občine Šentjernej, opreme in sredstev JGS pa Poveljniki PGD

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv.

V kolikor občina Šentjernej ne razpolaga z zadostnimi viri materialno-tehničnih sredstev, lahko poveljnik CZ občine Šentjernej ali župan zaprosita za pomoč sosednje občine ali Štab CZ za Dolenjsko.

P - 06 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč

P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

2.3. Predvidena finančna sredstva za izvajanje ukrepov

Finančna sredstva so s proračunom občine Šentjernej načrtovana za vse izvajalce nalog ZRP za izvajanje aktivnosti, kot so redna dejavnost, usposabljanja, opremljanje, vaje, nadomestila plač, stroški udeležbe idr. Sem sodi tudi pokritje najnujnejših začetnih stroškov operativnega delovanja enot in služb Civilne zaščite, pogodbenih izvajalcev in drugih operativnih sestavov ZRP, ki so nepredvidoma nastali, sem sodijo tudi začetne aktivnosti, ki jih ni bilo mogoče drugače speljati ali pa je v pogodbah o izvajanju nalog ZRP in v pogodbi o medsebojnem sodelovanju in pomoči tako navedeno.

Finančna sredstva za izvajanje občinskih ukrepov zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti se načrtujejo za:

- nabavo in obnavljanje potrebnih materialnih tehničnih sredstev
- stroške usposabljanj sil za izvajanje načrta
- stroške operativnega delovanja sil za izvajanje načrta
- materialne stroške.

Posebni stroški delovanja sestavov ZRP ob velikih in katastrofalnih prometnih nesrečah na avtocesti (prisotnost nevarnih snovi) ter njihove uničene in poškodovane opreme se pokrivajo iz sredstev rezerv proračuna občine Šentjernej in Republike Slovenije oziroma iz posebnih sredstev za delovanje sestavov ZRP ob posamezni nesreči, ki jih zagotavlja Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Stroškovniki, računi ter druga dokazila in zahtevki se v najkrajšem možnem času dostavijo štabu Civilne zaščite občine Šentjernej v verifikacijo, ki jih nato dostavi Komisiji občine Šentjernej za ugotavljanje posledic naravnih in drugih nesreč.

D-01 Pregled načrtovanih finančnih sredstev za izvajanje načrta
---

3. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

3.1. Opazovanje nevarnosti

Opazovanje nevarnosti množičnih nesreč na avtocesti ni mogoče, saj se zgodijo nenadoma, brez možnosti napovedovanja konkretnih primerov. V skladu z načelom preventive pa je vsakdo dolžan spremljati razmere in o dogodku obvestiti ReCO Novo mesto.

Odgovorne osebe v občini Šentjernej so dolžne stalno spremljati informacije o stanju na državnih cestah na spletnih straneh Prometno informacijskega centra ter prejeta obvestila preko ReCO Novo mesto in druge načine.

Ob povečani nevarnosti, da bi bilo zaradi sproščanja nevarne snovi ob nesreči z nevarno snovjo na avtocesti ogroženo območje občine Šentjernej, se vzpostavi stalno vizualno opazovanje. Odločitev o tem sprejme v soglasju z županom občine Šentjernej poveljnik CZ občine Šentjernej.

V primeru, da bi prišlo do nesreče na avtocesti, kjer bi zaradi uhajanja nevarnih snovi bilo ogroženo območje občine Šentjernej (Breška vas, Pristavica, Gor. Gomila vas) vodja intervencije oziroma poveljnik CZ občine Šentjernej poskrbita za obveščanje na ogroženem območju oziroma neposredno določita in koordinirata izvajanje zaščitnih ukrepov in takojšnjih nalog reševanja na lokaciji prizadetih.

3.2. Obveščanje izvajalcev nalog ZRP

Obveščanje pristojnih organov

Na podlagi obvestil iz terena ReCO Novo mesto o množični nesreči na avtocesti obvesti župana Občine Šentjernej in poveljnika CZ Občine Šentjernej. V primeru nedosegljivosti župana in poveljnika CZ občine se obvešča podžupana ali direktorja in namestnika poveljnika CZ. Praviloma se obveščanje konča, ko operativec obvesti prvega s seznama. Obveščena oseba nato obvešča ustrezne organe v občini. Obveščanje poteka po razpoložljivih sredstvih zvez (GSM, radijska zveza, pozivniki, telefon).

Po sprejemu obvestila o nesreči na območju Občine Šentjernej mora obveščena pristojna oseba obvestiti ostale pristojne osebe v Občini Šentjernej, ki so:

- Župan občine Šentjernej,
- Poveljnik štaba CZ Občine Šentjernej ali njegov namestnik,
- Odgovorni delavec občinske uprave Občine Šentjernej, ki pokriva zaščito in reševanje,
- Štab Civilne zaščite Občine Šentjernej in
- Poveljnik Gasilske zveze Šentjernej.

Poveljnik CZ oziroma štab CZ Občine Šentjernej zbira podatke o izvajanju ukrepov, razmerah in posledicah v občini tudi prek Policijske postaje Šentjernej, JGS in drugih virov ter jih posreduje ReCO. Za komuniciranje z ReCO je odgovoren, po odločitvi župana, poveljnik CZ Občine Šentjernej.

P – 15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob nesreči

Informiranje pristojnih organov

Za sprotno informiranje organov v lokalni skupnosti in drugih izvajalcev nalog zaščite, reševanja in pomoči o stanju in razmerah na prizadetem območju, sprejetih ukrepih in poteku izvajanja zaščite in reševanja ter odpravljanja posledic prometne nesreče, skrbi poveljnik CZ občine Šentjernej ob pomoči strokovne službe občine.

V ta namen:

- V dogovoru z županom posreduje v ReCO Novo mesto podatke o prvih posledicah prometne nesreče na tel. številko 112, nato pa čimbolj natančno pisno prvo poročilo iz katerega mora biti razviden obseg posledic prometne nesreče, število poškodovanih, podatki o morebitnih žrtvah, poškodovanih, o motnjah in poškodbi infrastrukture ter morebitnih verižnih nesrečah.
- Pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev kamor pošlje pisno informacijo.

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Občina Šentjernej za dodatne informacije občanov objavi telefonsko številko informacijske pisarne, kjer bodo lahko občani dobili vse dodatne informacije.

Prebivalcem, ki nimajo interneta ne drugih primernih komunikacijskih sredstev ali jim je zaradi izpada električne napetosti ali drugih razlogov onemogočeno spremljanje sredstev javnega obveščanja, bodo posredovali važna obvestila pripadniki CZ Občine Šentjernej ali člani PGD preko zvočnega razglasa na strehi vozila, ki se bo pomikal skozi prizadeta oziroma ogrožena naselja.

Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna župan in poveljnik CZ občine Šentjernej.

Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (župan in poveljnik CZ občine) vzpostavijo čim bolj neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezno zaupanje in odzivanje na njihove odločitve.

P-18 – Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedbah alarmiranja in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

D – 07 Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči

P – 64 Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči

3.3. Obveščanje javnosti

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki so po Zakonu o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOmK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAvMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države.:

- Televizija Slovenija – vsi programi,
- Radio Slovenija – vsi programi,

- Slovenska tiskovna agencija (STA),
- Radio Krka,
- TV Vaš kanal,
- Radio Sraka,
- Radio 1,
- Radio Aktual,
- spletna stran Občine Šentjernej,
- ostali mediji.

Za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti je odgovoren župan in Poveljnik CZ občine, v skladu s svojimi pristojnostmi.

P-18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedbah alarmiranja in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
---

3.4. Alarmiranje

Odgovorne osebe v občini Šentjernej so dolžne stalno spremljati informacije o stanju na državnih cestah na spletnih straneh Prometno informacijskega centra ter prejeta obvestila preko Regijskega centra za obveščanje Novo mesto in na druge načine. Ob povečani nevarnosti, da bi bilo zaradi sproščanja nevarne snovi ob nesreči z nevarno snovjo na avtocesti ogrožene območje občine Šentjernej, se vzpostavi stalno vizualno opazovanje. Odločitev o tem sprejme v soglasju z županom občine Šentjernej poveljnik Civilne zaščite občine Šentjernej.

Ob množični nesreči na avtocesti pri prevozu nevarnega blaga, ko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje in je neposredno ogroženo življenje in zdravje ljudi in živali, bodo ogroženi prebivalci na nevarnost opozorjeni s sireni javnega alarmiranja. Ogroženo prebivalstvo je potrebno opozoriti na bližajočo se nevarnost z alarmiranjem.

Sirene sistema na območju občine Šentjernej so vključene v enoten sistem javnega alarmiranja, ki ga organizira Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Alarmiranje na območju dolenjske regije izvaja Regijski center za obveščanje Novo mesto na podlagi odločitve ali zahteve pristojnih oseb iz 12. člena Uredbe o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list RS, št. 105/07, 39/23, 89/23 – popr. in 4/25).

Takoj po alarmiranju mora Regijski center za obveščanje posredovati občina posreduje obvestilo po lokalnem radiu o vrsti nevarnosti in napotke za osebno in vzajemno zaščito z napotki za izvajanje zaščitnih ukrepov v skladu z usmeritvami pristojnih oseb

4. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

4.1. Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

ReCO Novo mesto ob množični nesreči na avtocesti, obvesti prvo dosegljivo odgovorno osebo v občini v skladu z seznamom vodilnih oseb, ki jih ReCO obvešča o izrednih dogodkih. Obveščena oseba pa nato obvešča ustrezne organe v občini. Po obvestilu in prvih poročilih ter glede na posledice množične nesreče na avtocesti poveljnik CZ občine najprej aktivira štab CZ občine, ki je pristojen za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči, oziroma podpira vodenje.

Po sprejemu obvestila o nesreči na območju Občine Šentjernej mora obveščena pristojna oseba obvestiti ostale pristojne osebe v Občini Šentjernej, ki so:

- Župan občine Šentjernej,
- Poveljnik štaba CZ Občine Šentjernej ali njegov namestnik,
- Odgovorni delavec občinske uprave Občine Šentjernej, ki pokriva zaščito in reševanje,
- Štab Civilne zaščite Občine Šentjernej in
- Poveljnik Gasilske zveze Šentjernej.

P-03 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč

P-04 Podatki o organih, službah in enotah CZ

P-01 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ

P-15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob nesreči

4.2. Aktiviranje sil za zaščito, reševanje in pomoč

O pripravljenosti in aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč odloča v skladu z nastalo situacijo poveljnik CZ občine ali njegov namestnik.

Poveljnik CZ občine ali njegov namestnik sprejme sklep o aktiviranju članov štaba CZ občine.

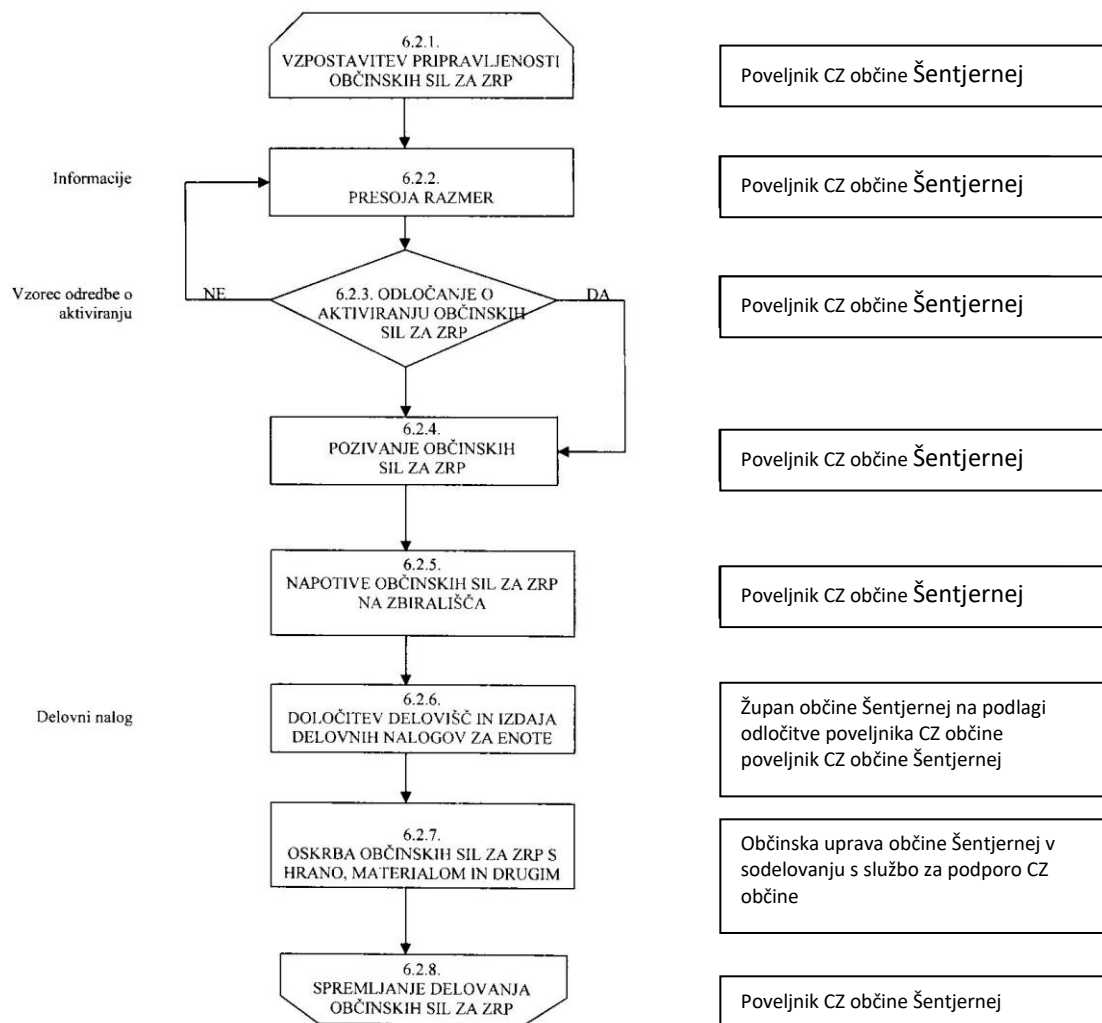
Aktiviranje sil ZRP se izvaja v skladu z Dokumenti o aktiviranju in mobilizaciji sil za ZRP občine Šentjernej.

Pripadnike enot in služb CZ občine poziva služba za podporo ŠCZO. Sodelavec za zaščito in reševanje ureja vse zadeve glede nadomestil plač in povračil stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti in reševanju.

Poimenski seznam enot in mobilizacijski pozivi za vse pripadnike CZ in pripadnike nevladnih organizacij in društev, ki so organizirani na ravni občine so v prostorih Občine Šentjernej - Skrbnik načrtov ZiR na občinski upravi.

D - 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

D - 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči

P-05 Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč

D - 03 Načrt dejavnosti Policijske postaje Šentjernej

4.3. Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih se izvaja s pomočjo občinskega logističnega centra.

Poveljnik CZ občine oz. njegov namestnik lahko glede na potrebe zaprosi za:

- gradbeno mehanizacijo (avto dvigala), elektro agregati, nakladalci, naprave za prečiščevanje vode,
- finančno pomoč za zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje in
- specialno zaščitno in reševalno opremo, ki je potrebna glede na posledice množične nesreče na avtocesti .

Poveljnik CZ občine oz. njegov namestnik lahko zaprosi Poveljnika CZ za Dolenjsko, za dodelitev materialnih sredstev iz regijskih ali državnih rezerv.

4.4. Občinski logistični center

Logistični center se nahaja v **Gasilskem domu PGD Šentjernej (Cesta oktobrskih žrtv 12, 8310 Šentjernej)** oz. na drugi primerni lokaciji na območju občine Šentjernej, glede na vrsto in obseg nesreče.

Odgovoren poveljnik CZ in štab. Ekipa gasilcev bo skrbela za prevzem, evidenco in razdelitev. Za prevoz se bodo v večini uporabljali traktorji in ostala transportna sredstva.

P – 23 Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
--

5. UPORABA ZVEZ OB INTERVENCIJI

5.1. Organizacija zvez

Pri vodenju dejavnosti zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah se uporablja sistem zvez zaščite in reševanja (ZA-RE), ki ima podsistem radijskih zvez in podsistem osebne klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah. Telekomunikacijsko središče tega sistema je ReCO Novo mesto, do katerega se uporabniki lahko povezujejo le z uporabo repetitorjev in preko katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne funkcionalne telekomunikacijske sisteme. Ob morebitnem izpadu repetitorja, se posreduje ReCO Novo mesto zahtevo po postavitvi mobilnega repetitorja.

Sistem radijskih zvez se v sistemu zaščite in reševanja (ZARE) odvija na repetitorskem kanalu Trdinov vrh R23 (analogni) D23 (DMR), ter na kraju nesreče med reševalci v simpleksnem kanalu S43. Delovni kanal dodeli interventnim nalogam ReCO Novo mesto po načrtu zvez.

Radijske zveze sistema zvez ZA-RE se uporablja v skladu z navodilom za uporabo radijskih zvez ZA-RE.

Pri prenosu podatkov in komuniciranju se načeloma uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka po:

- elektronska pošta,
- radijskih zvezah (ZA-RE),
- javne telefonske zveze (analogne ali digitalne),
- brezžični telefoni (GSM),
- internetu,
- zveze radioamaterjev,
- prenosne bazne postaje mobilne telefonije.

P-19 Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE +
--

Ob naravni in drugi nesreči pristojni poveljnik CZ oziroma vodja intervencije zagotavlja, operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije, dostope do komunikacijskih objektov, ki so v okvari na območju nesreče (intervencije), do odprave napak in ponovne vzpostavitve sistema.

Intervencijska vozila in vozila s prednostjo imajo ob naravnih in drugih nesrečah v času intervencij prednost vožnje pred drugimi vozili.

6. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

6.1. Ukrepi zaščite in reševanja

Ob nesreči z nevarnim blagom na avtocesti, ko je zaradi sproščanja nevarnih snovi ogroženo območje občine Šentjernej, je v pristojnosti občine Šentjernej in organov ter služb CZ občine Šentjernej izvajanje naslednjih ukrepov zaščite in reševanja:

- Evakuacija ogroženih prebivalcev občine Šentjernej (v primeru sproščanja nevarne snovi)
- Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev (v primeru evakuacije ogroženih prebivalcev)
- Radiološka, kemijska in biološka zaščita
- Zaklanjanje oziroma zadrževanje v zaprtih prostorih

Izvajanje zaščitno-reševalnih ukrepov je v pristojnosti občine. V kolikor občina s svojimi silami in sredstvi ne more izvesti zaščitnih ukrepov zaprosi za pomoč regijo oz. državo.

6.1.1. Evakuacija ogroženih prebivalcev

Usmerjanje prebivalcev na evakuacijska zbirališča

Če je zaradi nesreče ogroženo življenje in zdravje okoliških ljudi in živali, njihovo evakuacijo izvede občina Šentjernej. Evakuacijo lahko odredi župan občine Šentjernej, izjemoma pa tudi Poveljnik CZ Občine Šentjernej in v skrajnih razmerah tudi vodja intervencije. Izvaja jo štab CZ občine s pomočjo enot civilne zaščite občine in gasilskih enot.

Prihod evakuiranih prebivalcev na kraj namestitve

Sprejemanje in začasno bivališče za evakuirane z ogroženih območij se uredi z usmeritvijo prebivalcev v Osnovno šolo Šentjernej ter podružnico v Orehovici (telovadnica). V primeru prevelikega števila prebivalcev pa še na lokacijah gasilskih domov v občini.

Evidentiranje prebivalcev za evakuacijo

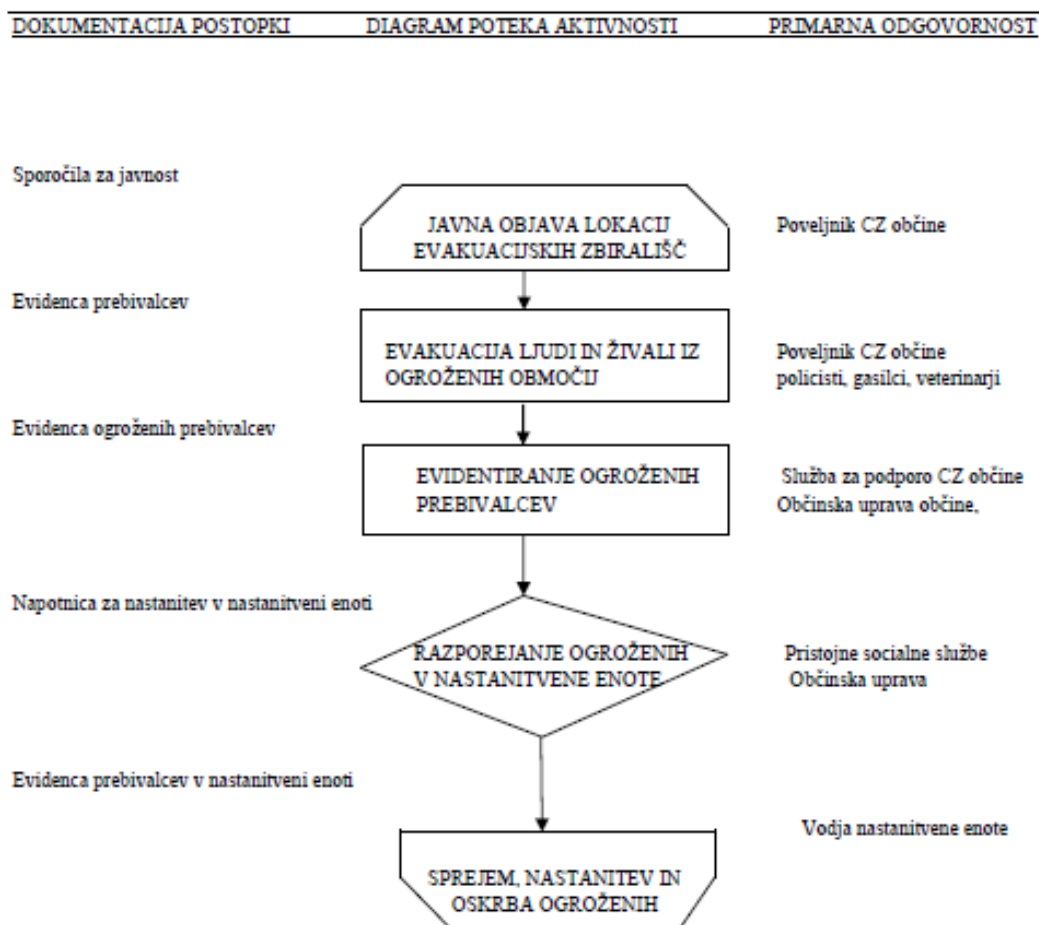
Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo Poveljnik CZ občine Šentjernej, štab CZ občine in PGD. Zaradi vodenja evidence pripadniki službe za podporo popisujejo evakuirance na zbirališču, ki ga določi občina.

Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Občina v sodelovanju z osnovno šolo evakuiranim prebivalcem zagotavlja oskrbo s hrano in pitno vodo. Humanitarne organizacije (Rdeči križ Slovenije - Območno združenje Novo mesto, Župnijska Karitas) in občani v okviru sosedске pomoči zagotavljajo oskrbo z obleko in drugimi življenjskimi potrebščinami.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ občine Šentjernej. Za izvedbo poskrbi in usklajuje štab CZ občine ob pomoči vaških svetov, humanitarnih organizacij in občanov v okviru sosedске pomoči. Slednji nudijo pomoč tudi pri morebitni evakuaciji živali. Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

Umik ogroženih udeležencev v prometu v primeru množične nesreče na avtocesti odredi vodja intervencije, kadar uhajajo nevarne snovi v ozračje oziroma obstaja nevarnost eksplozije. Umik iz vplivnega območja nevarne snovi izvaja upravljavec oziroma vzdrževalec avtoceste, DARS, d.d. s svojimi dežurnimi službami in intervencijske sile, ki so vključene v reševanje.

P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce

P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč

P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

6.1.2. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Nastanitev in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev se izvaja po presoji posledic množične nesreče na avtocesti (v primerih, ko prebivalci zaradi ogroženosti življenja morajo zapustiti domove) obsega:

- urejanje začasnih prebivališč,
- nastanitev prebivalcev in
- oskrbo z najnужnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ občine, za izvedbo poskrbi in usklajuje štab CZ ob pomoči gasilskih društev, humanitarnih organizacij

O poteku sprejema in oskrbe ogroženega prebivalstva poroča poveljnik CZ občine, poveljniku CZ za Dolenjsko. Štab CZ za Dolenjsko usklajuje in vodi evakuacijo, če občina ne more poskrbeti za vse ogrožene prebivalce.

P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce

P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč

P – 24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

D - 06 Navodila za izvajanje psihološke pomoči

P – 26 Pregled centrov za socialno delo

6.1.3. Radiološka, kemijska in biološka zaščita

Ob nesrečah, kjer je prisotno nevarno blago na območju občine Šentjernej se aktivira pristojna gasilska enota širšega pomena- Javni zavod Gasilsko-reševalni center Novo mesto (GRC Novo mesto).

V kolikor te ne morejo identificirati vrste nevarnosti se na zahtevo vodje intervencije ali drugih odgovornih oseb aktivira najbližji ekološki mobilni laboratorij (ELME, MEEL, IRE KLOR), ki:

- opravljajo izvidovanje nevarnih snovi (detekcija, identifikacija, dozimetrija, enostavnejše analize),
- ugotavljajo in označujejo mejo koncentriranih območij,
- izvajajo vzorčenje za analize in preiskave
- uresničevanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnih ukrepov,
- dekontaminacijo okolja, ogroženih prebivalcev ter ugotavlja uspešnost dekontaminacije.

V primeru večje kontaminacije ali zahtevnejših razmer se za izvajanje nalog RKB izvidovanja in nadzor dekontaminacije aktivirajo regijsko RKB enoto (za Dolenjsko regijo), naloge dekontaminacije pa izvedejo gasilske enote občine (PGD Šentjernej, PGD Orehovica, PGD Mokro Polje, PGD Maharovec, PGD Gorenje Vrhpolje, PGD Cerov Log, PGD Stara vas – Loka, PGD Ostrog, PGD Groblje, PGD Dolenja Stara vas). Sile, ki intervenirajo na ogroženem območju morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo.

Za zahtevnejše laboratorijske preiskave in analize, ko regijska enota RKB ni dovolj strokovno usposobljena in ne razpolaga z ustrežno opremo poveljnik CZ občine Šentjernej aktivira ekološki laboratorij z mobilno enoto pri Inštitut Jožef Štefan ali druge pooblaščen organizacije, ki razpolagajo z laboratoriji za izvajanje najzahtevnejših kemičnih, bioloških in radioloških preiskav.

V primeru, da so zaradi sproščanja nevarnih snovi ogrožene podtalnica ali kmetijske, gozdne oziroma vodne površine, je potrebno o tem obvestiti tudi pristojne inšpekcijske službe (Inšpektorat RS za okolje in prostor in druge pristojne organe) preko ReCO Novo mesto.

6.1.4. Zaklanjanje oziroma zadrževanje v zaprtih prostorih

Zaklanjanje oziroma zadrževanje v zaprtih prostorih se izvaja v primeru, ko pride do uhajanja oziroma sproščanja nevarnih snovi v ozračje, oziroma če nastanejo ob nesreči škodljivi plini.

Prebivalci se zaklonijo v notranje prostore stavb, zaklonišč ali zaklonilnike, pri čemer je potrebno upoštevati, da določena vrsta zaklanjanja omogoča različno raven zaščite pred nevarnih snovi oziroma škodljivih plinov. Na območju občine Šentjernej ni nobenega javnega zaklonišča, zato prebivalci za zaklanjanje uporabljajo predvsem notranje prostore stavb (npr. kleti).

Ukrep štab Civilne zaščite občine Šentjernej ali občinska uprava občine Šentjernej razglasi preko sredstev javnega obveščanja.

Na območju občine Šentjernej bi se v primeru nesreče z nevarnim blagom na avtocesti, ko bi bilo zaradi sproščanja nevarnih snovi ogroženo življenje in zdravje ljudi na območju občine, ta ukrep izvajal le v skrajnih primerih, ko bi meritve hitrosti doz v okolju pokazale, da je dosežen intervencijski nivo za zaklanjanje.

P - 22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

P – 18 Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov

6.2. Naloge zaščite reševanja in pomoči

Ob nesreči z nevarnim blagom na avtocesti, ko je zaradi sproščanja nevarne snovi ogroženo območje občine Šentjernej, je v pristojnosti občine Šentjernej izvajanje naslednjih nalog zaščite in reševanja:

- gašenje in reševanje ob požarih,
- nujna medicinska pomoč
- pomoč ogroženim in prizadetim
- prva veterinarska pomoč
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Ostale naloge zaščite, reševanja in pomoči ob množični nesreči na avtocesti so v pristojnosti regije oziroma države in so opredeljeni že v Regijskem načrtu zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti na območju Dolenjske regije, Verzija 1.1..

6.2.1. Gašenje in reševanje ob požarih

Aktivnosti v okviru ukrepa gašenja in reševanja ob požarih ter eksplozijah obsegajo naslednje naloge:

- aktivnosti na področju preventive s katerimi preprečujemo ali zmanjšujemo možnost za nastanek požarov;
- sodelovanje pri prenosu poškodovancev s kraja nesreče;
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz;
- aktivnosti za preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi;
- gašenje požarov;
- reševanje ob požarih in eksplozijah.

Na nalogah gašenja in reševanja ob požarih se aktivirajo v občini Šentjernej:

- PGD Šentjernej,
- PGD Orehovica,
- PGD Mokro Polje,
- PGD Maharovec,
- PGD Gorenje Vrhpolje,
- PGD Cerov Log,
- PGD Stara vas – Loka,
- PGD Ostrog,
- PGD Groblje,
- PGD Dolenja Stara vas.

P-11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

P-06 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč

Po potrebi se aktivirajo sosednja gasilska društva iz Gasilske zveze, ter JZ GRS Novo mesto, kadar gre za nesreče, ki so v pristojnosti državne koncesijske pogodbe (nesreče v cestnem prometu, ekološke nesreče – razlitja nevarnih tekočin, ipd.).

P-12 Pregled gasilskih enot sosednjih občin in operativna območja delovanja

Prostovoljna gasilska društva na območju občine Šentjernej, JZ GRS Novo mesto in drugi PGD-ji sodelujejo pri izvajanju drugih nalog zaščite in reševanja, ki bi se pojavile ob množični nesreči na avtocesti in sicer:

- reševanje ob prometnih nesrečah (JZ GRS Novo mesto),
- tehnično reševanje (pomoč pri reševanju ljudi in živali iz poškodovanih vozil),
- pri izvajanju nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi ter oskrbi s pitno vodo pa se bodo vključevala selektivno glede na obstoječo opremo (JZ GRS Novo mesto).

P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode**6.2.2. Nujna medicinska pomoč**

V okviru nujne medicinske pomoči ogroženim prebivalcem v primeru razlitja nevarne snovi ob nesreči na avtocesti, ko bi bilo zaradi sproščanja nevarnih snovi ogroženo območje občine Šentjernej se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanja zdravja ljudi na prizadetem območju.

To so naslednji ukrepi:

- Nudenje prve (laične) pomoči, ki jo dajejo ekipe za prvo pomoč CZ,
- Nujna zdravstvena pomoč, ki jo daje medicinsko osebje, bodisi na terenu ali pa v ustreznih zdravstvenih ustanovah,
- Nujna specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialistične bolnišnice.

Prijava poškodb bo potekala po območjih pokrivanja posameznih PGD. Nujno zdravstveno oskrbo poškodovanim prebivalcem nudi ZD Novo mesto, Zdravstvena postaja Šentjernej in Splošna bolnišnica Novo mesto v skladu z načrtom zdravstva za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč pri tem nudi ekipa PP CZ občine, predvsem pri transportu poškodovanih in nujenju prve laične pomoči.

Delovanje zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah je urejeno s predpisi Ministrstva za zdravje o delu zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah.

Za težje poškodovane ljudi ob prometni nesreči, nujno medicinsko pomoč zagotavljajo Zdravstveni dom Novo mesto, ki s svojo reševalno službo na kraju nesreče oskrbi poškodovane ter jih po potrebi odvaža v Splošno Bolnišnico Novo Mesto.

Občina Šentjernej ima organizirano ekipo za prvo pomoč.

Štab CZ spremlja izvajanje nujne medicinske pomoči ter sprejema zahteve po pomoči v silah in sredstvih na ogroženih območjih.

Izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov poteka v skladu s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter pod nadzorom Zdravstvenega inšpektorata RS, območne enote Novo mesto. Za obveščanje ogroženih prebivalcev in izvajanje teh ukrepov sta odgovorna štab CZ občine Šentjernej in občinska uprava občine Šentjernej ob pomoči ekipe za informacijsko in komunikacijsko podporo CZ občine Šentjernej, ki predhodno izdelajo Navodilo prebivalcem za preprečevanje epidemij, ki se nahaja v skupnem dodatku D-8. Za izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov so odgovorni prebivalci samo ob pomoči ekipe prve pomoči CZ občine Šentjernej.

P-27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj**P-28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic****D-08 Navodila prebivalcem o ukrepih za preprečevanje epidemij**

6.2.3. Pomoč ogroženim in prizadetim

Če je ob nesreči z nevarnim blagom na avtocesti ogroženo tudi prebivalstvo na območju občine Šentjernej (zaradi izlitja nevarnih snovi) obstaja možnost, da se med njimi pojavijo osebe, ki so potrebne psihološke pomoči.

Psihološko pomoč organizira občina Šentjernej v sodelovanju s strokovnimi službami zdravstva (Zdravstvena postaja Šentjernej, splošne in specialistične bolnišnice, Center za socialno delo Dolenjska in Bela krajina, enota Novo mesto, Rdeči Križ Slovenije). Pri nudenju psihološke pomoči sodeluje tudi ekipa CZ občine Šentjernej.

Prav tako se nudi duhovna pomoč, ki pa jo nudijo predstavniki verskih skupnosti in drugih nevladnih organizacij, odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženi v nesreči, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah. Za pomoč prebivalcem se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve psihološke pomoči, z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo.

P – 26 Pregled centrov za socialno delo

P – 28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
--

D - 06 Navodila za izvajanje psihološke pomoči
--

P – 25 Pregled človekoljubnih organizacij

P – 27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
---

6.2.4. Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč ogroženi živini, v primeru nesreče z nevarnim blagom na avtocesti, ko bi bila zaradi sproščanja nevarnih snovi ogrožena tudi živina na območju občine Šentjernej, se izvaja na podlagi navodil, ki jih izda veterinarski inšpektor Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Novo mesto, Defranceschijeva ulica 1, 8000 Novo mesto.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo veterinarji oziroma veterinarske organizacije oziroma veterinarski zavodi sami v okviru svojih načrtov. Pri izvajanju nalog jim pomagata prostovoljne gasilske enote, po odločitvi poveljnika CZ občine Šentjernej.

Prva veterinarska pomoč ob nesreči z nevarnim blagom na avtocesti, ko so zaradi sproščanja nevarne snovi ogrožene tudi živali na območju občine Šentjernej obsega zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih, v kolikor so bile udeležene v prometni nesreči, ter nudi prvo veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim. Odreja zasilni zakol poškodovanih živali, odstranjevanje živalskih trupel in izvaja druge higienske in protiepidemijske ukrepe v skladu z načrtom UVHVVR za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč ji po potrebi nudijo pripadniki enot CZ občine ter lastniki živali.

V občini Šentjernej v okviru CZ ni organizirana enota za prvo veterinarsko pomoč. Za oskrbo poškodovanih živali skrbi UVHVVR, Območni urad Novo mesto, Defranceschijeva ulica 1, 8000 Novo mesto v skladu z načrtom UVHVVR, OU Novo mesto za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč po potrebi nudijo pripadniki enot CZ občine ter lastniki živali.

Pokop se bo vršil v skladu z občinskim prostorskim načrtom in sicer na ustreznih kmetijskih zemljiščih.

P-29 Pregled veterinarskih organizacij
--

6.2.5. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Ko so vzpostavljeni osnovni pogoji za življenje ob nesreči, so izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob množični nesreči na avtocesti obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ponesrečencev in odstranitev trupel ter drugih ljudi in žival na ogroženem območju,
- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav,

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture, naloge pa usmerja poveljnik CZ Občine Šentjernej.

Pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje se v izvajanje nalog aktivno vključujejo tudi prebivalci v svoji delovni in bivalni sredini ter izvajajo naloge po usmeritvah poveljnika CZ Občine Šentjernej.

P-28 Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

- **nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali**

Nujno zdravstveno oskrbo poškodovanim prebivalcem nudi Zdravstveni postaja Šentjernej, ZD Novo mesto in Splošna bolnišnica Novo mesto v skladu z občinskimi ukrepi ZiR ob množični nesreči na avtocesti. Pomoč pri tem nudijo ekipe PP CZ občine, predvsem pri transportu poškodovanih in nudenju prve laične pomoči.

Za oskrbo poškodovanih živali pa skrbi skrbi UVHVVR, Območni urad Novo mesto, Defranceschijeva ulica 1, 8000 Novo mesto v skladu z načrtom UVHVVR, OU Novo mesto za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč po potrebi nudijo pripadniki enot CZ občine ter lastniki živali.

P-29 Pregled veterinarskih organizacij

- **nastanitev in oskrbo s hrano, pitno vodo, in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami**

Nastanitev in oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami prebivalcev, ki jih nimajo zaradi poškodovanih stanovanj bivališča, usmerja poveljnik CZ občine. Pitno vodo zagotavljajo gasilci z gasilskimi cisternami, hrana pa se pripravlja v razpoložljivih kapacitetah gostinskih obratov in šolskih kuhinjah.

D– 63 Navodilo za uporabo pitne vode in dezinfekcijo

P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode

D – 67 Priporočila NIJZ glede oskrbe s pitno vodo s cisternami

7. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

7.1. Razlaga pojmov

MNOŽIČNA NESREČA je, kadar je v nesreči umrlo ali je težje telesno poškodovanih več kot 10 oseb. Množična nesreča je tudi, če je v nesreči udeleženo eno ali več tovornih vozil, ki prevažajo nevarno snov in je ob nesreči prišlo do eksplozije ali uhajanja nevarne snovi v okolje, ki ima škodljive učinke na ljudi in širše okolje.

NESREČA je dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih ali drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženja, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti potrebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.

DRUGE NESREČE so nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jazu, nesreča, ki jih povzročijo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje, uporaba orožij ali sredstev za množično uničevanje ter teroristični napadi s klasičnimi sredstvi in druge oblike množičnega nasilja.

JAVNE CESTE so prometne površine splošnega pomena za cestni promet, ki jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in varnost prometa na njih. Javne ceste so javno dobro in so izven pravnega prometa.

AVTOCESTA je državna cesta, namenjena daljinskemu prometu motornih vozil, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za avtocesto in je označena s predpisanim prometnim znakom.

IZREDNI DOGODEK je ovira v smislu določil 123. člena Zakona o varnosti cestnega prometa, predvsem tovor ali predmet na vozišču, ustavljeno vozilo, izredni prevoz, onesnažena cesta ali žival in podobno na območju cestišča oziroma predora.

PROMETNA NESREČA je nesreča na javni cesti in ne kategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, v kateri je bilo udeleženo vsaj eno premikajoče se vozilo in je v njej najmanj ena oseba umrla ali je bila telesno poškodovana ali je nastala materialna škoda.

7.2. Razlaga okrajšav

UPB	Uradno prečiščeno besedilo
CZ	Civilna zaščita
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
ŠCZO	Štab civilne zaščite občine
UR	Uradni list
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
GZ	Gasilska zveza
JGS	Javna gasilska služba
RS	Republika Slovenija
JZ GRS Kranj	Javni zavod gasilsko reševalna služba Kranj
MEEL	Mobilna enota ekološkega laboratorija Maribor
PU	Policijska uprava
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Zaščita radiološko-kemična in biološka zaščita,
RK	Rdeči križ
ACB	Avtocestna baza
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
UVHVVR	Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
DARS	Družba za avtoceste v republiki Sloveniji
ZIR	Zaščita in reševanje
ZD	Zdravstveni dom

8. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV**8.1. Seznam prilog****8.1.1. Skupne priloge**

P – 01	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih Štaba CZ
P – 03	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 04	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P – 05	Seznam zbirališč sil za zaščito, reševanje in pomoč
P – 06	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P – 07	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR
P – 10	Pregled gradbenih organizacij
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P – 12	Pregled gasilskih enot sosednjih občin in operativna območja delovanja
P – 14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode
P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča ob nesreči
P – 18	Seznam medijev, ki bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P – 19	Radijski imenik sistema zvez zare, zare +
P – 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P – 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč
P – 22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P – 23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P – 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P – 25	Pregled človekoljubnih organizacij
P – 26	Pregled centrov za socialno delo
P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P – 29	Pregled veterinarskih organizacij
P – 64	Telefonska številka, na kateri lahko občani dobijo informacije o nesreči

8.1.2. Posebne priloge

P- 100	Evidenčni list o vzdrževanju in razdelitvi načrta zaščite in reševanja
P – 101	Ocena ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami Občine Šentjernej

8.2. Seznam dodatkov

8.2.1. *Skupni dodatki*

D - 01 Pregled načrtovanih finančnih sredstev za izvajanje načrta
D - 03 Načrt dejavnosti Policijske postaje Šentjernej/ policijska uprava Novo mesto
D - 04 Navodilo za vzdrževanje in razdelitev ukrepov zaščite in reševanja
D – 06 Navodila za izvajanje psihološke pomoči
D - 7 Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 08 Navodila prebivalcem o ukrepih za preprečevanje epidemij
D - 19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP
D– 63 Navodilo za uporabo pitne vode in dezinfekcijo
D – 67 Priporočila NIJZ glede oskrbe s pitno vodo s cisternami